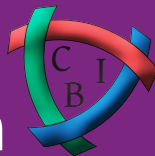

Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen

**Zoek het recht en
niets dan het recht**

(Dt 16,20)

**TEKSTEN VOOR DE WEEK VAN 18 TOT EN MET 25 JANUARI 2019
... EN VOOR HEEL HET JAAR 2019**

INHOUD

	pagina
Bijbeltekst als leidraad voor heel de week	03
Inleiding	04
Toelichting bij de brochure	05
Dag 1: vrijdag 18 januari	06-07
Laat het recht stromen als water	
Dag 2: zaterdag 19 januari	08-09
Laat uw ja ja zijn, en uw neen neen	
Dag 3: zondag 20 januari	10-13
De Heer is vol liefde en medelijden	
Dag 4: maandag 21 januari	14-15
Wees tevreden met wat u hebt	
Dag 5: dinsdag 22 januari	16-17
Om aan armen de Blijde Boodschap te brengen	
Dag 6: woensdag 23 januari	18-19
De Heer van de machten, is zijn naam	
Dag 7: donderdag 24 januari	20-21
Vrouw, groot is uw vertrouwen!	
Dag 8: vrijdag 25 januari	22-23
De Heer is mijn licht en mijn heil	
Informatie over Indonesië en de oecumenische context	07-11-19
Voorstel voor het verloop van een oecumenische viering	24-29
Oecumenische vieringen in België	30
Tentoonstelling – Publicaties	31
Verdeelcentra	32

De hierna overgenomen Bijbelteksten werden ontleend aan de 'De Nieuwe Bijbelvertaling'
Katholieke Bijbelstichting, 's Hertogenbosch – Vlaamse Bijbelstichting Leuven.

BIJBELTEKST ALS LEIDRAAD VOOR HEEL DE WEEK

Zoek het recht en niets dan het recht Deuteronomium 16,11-20

Ten overstaan van hem moet u dan feestvieren, samen met uw zonen en dochters, uw slaven, uw slavinnen, de Levieten die bij u in de stad wonen, en de vreemdelingen, de weduwen en de wezen. Doe dat op de plaats die de HEER, uw God, zal kiezen om er zijn naam te laten wonen. Bedenk dat u zelf in Egypte slaaf bent geweest; houd u daarom zorgvuldig aan deze voorschriften. Wanneer het graan is gedorst en de druiven zijn geperst, moet u gedurende zeven dagen het Loofhuttenfeest vieren. Vier dan uitbundig feest, samen met uw zonen en dochters, uw slaven, uw slavinnen, en de Levieten, de vreemdelingen, de weduwen en de wezen die bij u in de stad wonen. Zeven dagen lang moet u voor de HEER, uw God, feestvieren op de plaats van zijn keuze. Hij zal immers al uw werk zegenen en u een rijke oogst geven. Vier daarom uitbundig feest. Driemaal per jaar moeten alle mannen dus voor de HEER, uw God, verschijnen op de plaats die hij zal kiezen: voor het feest van het Ongedesemde brood, het Wekenfeest en het Loofhuttenfeest. Ze mogen daar niet met lege handen komen; ieder moet geven naar de mate waarin de HEER, uw God, hem heeft gezegend. Stel in alle steden die de HEER, uw God, u in uw stamgebieden zal geven, rechters en griffiers aan, die zorg moeten dragen voor een zuivere rechtspraak. U mag de rechtsgang niet beïnvloeden en niet partijdig zijn. U mag geen steekpenningen aannemen, want steekpenningen maken het oog van de wijze blind en de stem van de rechtvaardige vals. **Zoek het recht en niets dan het recht.** Dan zult u in leven blijven en mag u het land dat de HEER, uw God u zal geven, in bezit nemen.

INLEIDING

« Gerechtigheid, gerechtigheid zult gij najagen; opdat gij leeft.... »

(Deuteronomium 16:20)

Het is de grote theoloog uit Palestina-Israël, Eusebius van Caesarea (263-339 n. Chr.) die ons de beschrijving van de rol van Christus als zijnde – om de Griekse terminologie naar het Latijn om te zetten – “munus triplex” naliet. Dat betekent zo veel als “drievoudig in functie”. Daarmee bedoelde hij dat Jezus Christus voor ons tegelijk priester, profeet en koning is. Het Oude Testament vermeld talrijke voorbeelden van priesters, profeten en koningen maar geen van hen draagt de drie rollen van bevrijder samen. Het is dan ook Jezus Christus, Gods enig geboren zoon, die de goddelijke verlossing zichtbaar maakt voor het menselijke oog door zijn drievoudige functie.

Er heerst een bepaalde tendens binnen de Kerk om zich te concentreren op het priesterlijke aspect van de verlossing die Jezus biedt. Tenslotte is hij het die, als priester en Lam Gods, de vergeving van onze zonden verwezenlijkt en actueel houdt door zijn fundamentele offer aan het kruis. In die context hanteren wij een “godsdienselijke”, “technische” woordenschat. Terecht. Maar het is evenzeer belangrijk om ons, zoals Eusebius aangeeft, eraan te herinneren dat Christus ook een profetische rol speelt. Die rol vervult hij in zijn leer rond de goddelijke verlossing. Het Lam Gods is dezelfde persoon als de profeet die de Acht Zaligheden, de parabels en de pure en goede leer van sociale en individuele gerechtigheid aan de mensheid gaf; een factor die ons niet alleen verenigt met onze broeders en zusters in Christus maar ook met de hele mensheid van goede wil.

Soms komt het christelijke en universele aspect van gerechtigheid op een mooie manier naar boven. Zo bijvoorbeeld in 2018, hier in België, met het internationale project van de Humanitaire Corridors dat bestaat onder de auspiciën van Sant’Egidio en andere weldadigheidsorganisaties. Al de erkende erediensten van België nemen eraan deel en het project wordt ondersteund door het kabinet van Staatssecretaris voor Asiel en Migratie Theo Francken. Ik mocht heel ontroerende momenten meemaken op de luchthaven van Zaventem telkens een aantal van de in totaal 150 vluchtelingen die in 2018 opgevangen zijn in België ons land veilig en wel bereikten en er verwelkomd werden door katholieken, protes-

tanten, orthodoxen, anglicanen, joden en moslims tezamen. Dit vormt een heel concreet voorbeeld van het feit dat de verlossing die God ons door Jezus Christus schenkt, betekent dat we trouw zijn aan diezelfde Jezus. Hij is onze grote priester, onze koning en onze profeet. Zijn leer toont ons de weg die we moeten volgen en hoe we ons leven moeten leiden.

Kanunnik Prof. Dr. Jack McDonald

Voorzitter van het Centrale Comité van de Anglicaanse eredienst in België

TOELICHTING BIJ DE BROCHURE

- Het eerste ontwerp van deze teksten werd opgesteld door een groep vertegenwoordigers van de Indonesische Kerken.
- De uitgave van de huidige brochure is het werk van het Interkerkelijk Comité voor Brussel.
De teksten werden aangepast aan de Belgische context.
- Wij hebben uitzonderlijk de volledige tekst van de Bijbellezingen voor zondag 20 januari opgenomen.
- De vertegenwoordigers van de verschillende Kerken schreven de suggesties ter overweging.
- Alle teksten van de Bijbelverwijzingen kan men in zijn Bijbel vinden.
- **Deze brochure wil tijdens de week voor de eenheid, maar ook heel het jaar 2019, het gebed van christenen zowel op persoonlijk vlak als tijdens bijeenkomsten en vieringen voeden.** Telkens als men iets uit de brochure gebruikt, kan men de aandacht vestigen op het bestaan en het belang van deze week. Om de rode draad in de verkondiging over de eenheid te versterken, stellen we voor om voor iedere dag, de voorgestelde lezingen te gebruiken in plaats van die uit het lectionarium. De dagelijkse gebeden kunnen dienen als afsluitend gebed na de voorbeden.

Laat het recht stromen als water

Lezingen

Amos 5,22-25 *Laat het recht stromen als water*

Lucas 11,37-44 *Wee u, farizeeën die voorbijgaat aan het recht en de liefde tot God*

Overweging

Christenen besteden soms veel zorg aan hun gebed en aan de deelname aan liturgische vieringen, maar minder aan de zorg voor armen en mensen die uit de boot vallen. Soms bidden we terwijl we tegelijkertijd onze medemens onderdrukken of onze omgeving uitsluiten. Maar in het Evangelie van Lucas herinnert Jezus er ons aan dat de ware verering van God, het beoefenen van gerechtigheid is.

In de profetie van Amos verwerpt God de eredienst van hen die de gerechtigheid niet nastreven, en toch willen dat «het recht moet stromen als water, de gerechtigheid als een nooit opgedroogde beek».

De profeet wijst erop dat God eren en de gerechtigheid beoefenen absoluut met elkaar verbonden zijn.

Als we als christenen samen werken om de kreet van armen en onderdrukten te horen, versterken we de verbondenheid met elkaar en met de goddelijke Drie-eenheid.

**Verhef U, God,
spreek recht op aarde.**

Gebed

Heer God,
weduwen, wezen en vreemdelingen liggen U na aan het hart.
U hebt ons de weg van de gerechtigheid aangewezen.
Help ons in uw voetsporen te treden
door U ook met onze daden van gerechtigheid te vereren.

Geef dat onze christelijke toewijding
zich niet alleen beperkt tot vrome gevoelens en gedachten,
maar ook in daden van liefde zichtbaar wordt.

Moge de Heilige Geest ons bijstaan,
om midden het leven zoals het is,
op te komen voor gerechtigheid
zodat vele mensen er wel bij varen.
Dit vragen wij U in Jezus' naam. Amen.

I) **Indonesië** is een pluralistische samenleving, een gastvrije plaats voor bevolkingsgroepen afkomstig uit verschillende stammen, talen, culturen en godsdiensten. De meerderheid van de 265 miljoen inwoners zijn moslims, ongeveer 12% katholiek of protestant. De Nestorianen waren de eersten die in de zevende eeuw het christendom bekend maakten in het noorden van Sumatra, maar het gedijde er niet. In het kielzog van de Portugese kooplui werd in het begin van de zestiende eeuw, het Evangelie in Indonesië opnieuw verkondigd door katholieke missionarissen, waaronder de heilige Franciscus Xaverius, een jezuïet. In 1534 werd de eerste persoon in Mamuyaen gedoopt. De Hollanders brachten in 1605 het protestantisme mee. De komst van de evangelische christenen en de charismatische beweging in de voorbije eeuw en recentelijk nog de komst van de orthodoxe christenen, maakt dat er nu een brede waaier van christelijke tradities in Indonesië aanwezig is: katholieken, lutheranen, gereformeerden, pinkstergemeenten, evangelische en charismatische christenen, baptisten, adventisten van de Zevende dag, het Leger des Heils en orthodoxen.

Deze kerken werken op vele manieren en via verschillende overlegorganen samen, om de zorg voor de eenheid in de Kerk en de gemeenschappelijke maatschappelijke problemen lokaal, regionaal en nationaal aan te pakken.

Uw ja zij ja, uw neen neen

Lezingen

Efeziërs 4,22-25

Want wij zijn elkaars ledematen

Matteüs 5,33-37

Wanneer je spreekt, zeg "ja" of "neen" :

Wat daar nog bij komt, is uit den boze.

Overweging

Onder geweld tegen medemensen verstaan we niet alleen fysiek geweld en diefstal maar ook roddel en misleidende geruchten. Door de sociale media kan men gemakkelijk overal leugens verspreiden. De ene, ook christelijke, geloofsgroep kan zo onwaarheden en vooroordelen over de andere in omloop brengen. Afkeer veroorzaakt door Fake News en vooroordelen, maakt dat mensen aarzelen om de waarheid te verdedigen. Ze zwijgen bij valse verklaringen en leugens die alleen angst willen zaaien.

Jezus zegt klaar en duidelijk: «Je ja zij ja en je nee zij nee. Wat daar nog bij komt, is uit den boze». Bedrog ondermijnt goede relaties tussen mensen en groepen, ook tussen Kerken. Oneerlijkheid ontwricht de eenheid in de Kerk. De brief aan de Efeziërs herinnert ons eraan dat wij op elkaar aangewezen zijn. Alleen als we als christenen oprecht en verantwoordelijk met elkaar omgaan, kan een hartelijke gemeenschap groeien. Dan is het niet de boze, maar de Heilige Geest van God die ons begeleidt.

**Laat ons recht doen,
volgens uw woord.**

Gebed

Rechtvaardige God,

schenk ons wijsheid om te onderscheiden wat goed en kwaad is.

Laat eerlijkheid de stuwende kracht van ons hart zijn,

zodat wij de waarheid uitdragen.

Behoed ons voor het verspreiden van leugens.

Laat ons vrede en eenheid bewerken,

en de Blijde Boodschap aan iedereen verkondigen.

Dit vragen wij U, in naam van uw Zoon, Jezus Christus. Amen.

De Heer is vol liefde en medelijden

Lezingen

Psalm 145,8-13 God bevrijdt de geboeiden

Matteüs 1,1-17 Heer, wij zijn het volk dat U zoekt

Ps 145,8-13

De Heer is vol liefde en medelijden,

lankmoedig en zeer goedgunstig.

De Heer is bezorgd voor iedere mens,

barmhartig voor al wat Hij maakte.

Uw werken zullen U prijzen, Heer,

uw vromen zullen U loven.

Zij roemen de glorie van uw heerschappij,

uw macht verkondigen zij.

Zij maken uw kracht aan de mensen bekend,

de pracht van uw koninkrijk.

Uw rijk is een rijk voor alle eeuwen,

uw heerschappij geldt voor ieder geslacht.

Mt 1,1-17

Geslachtslijst van Jezus Christus, zoon van David, zoon van Abraham.

Abraham was de vader van Isaak, Isaak van Jakob, Jakob van Juda en zijn broers;

Juda was de vader van Peres en Zerach, die uit Tamar geboren werden; Peres was de vader van Chesron, Chesron van Aram,

Aram van Amminadab, Amminadab van Nachson, Nachson van Salmon,

Salmon van Boaz, die uit Rachab geboren werd; Boaz was de vader van Obed, geboren uit Ruth; Obed was de vader van Isaï en Isaï van David, de koning.

David was de vader van Salomo, die geboren werd uit de vrouw van Uria;

Salomo was de vader van Rechabeam, Rechabeam van Abia, Abia van Asa,

Asa van Josafat, Josafat van Joram, Joram van Uzzia,

Uzzia van Jotam, Jotam van Achaz, Achaz van Hizkia,

Hizkia van Manasse, Manasse van Amon, Amon van Josia,

Josia van Jechonja en zijn broers, in de tijd van de Babylonische ballingschap.

Na de Babylonische ballingschap werd Jechonja de vader van Sealtiel, Sealtiel van Zerubabel,

Zerubabel van Abihud, Abihud van Eljakim, Eljakim van Azor, Azor van Sadok,

Sadok van Achim, Achim van Eliud,

Eliud van Eleazer, Eleazer van Mattan, Mattan van Jakob.

Jakob nu was de vader van Jozef, de man van Maria, en uit haar werd geboren Jezus, die Christus genoemd wordt.

In het geheel zijn er dus van Abraham tot David veertien geslachten,

van David tot de Babylonische ballingschap ook veertien geslachten en

van de Babylonische ballingschap tot de Christus eveneens veertien geslachten.

Overweging

«De Heer is goed voor alles en iedereen, barmhartig voor alles wat Hij gemaakt heeft», verkondigt de psalmist. Gods grenzeloze liefde gaat uit naar alle volkeren, culturen, rassen en zelfs godsdiensten. Het verhaal over Jezus' afstamming in het Evangelie van Matteüs is daar een weerspiegeling van. Terwijl oude culturen vrouwen vaak als minderwaardig of eigendom van hun vader of echtgenoot beschouwen, vermeldt Matteüs in de stamboom van Jezus, vier vrouwen onder wie Ruth en Rachab die heidenen waren. De zondige levenswandel van drie andere voorouders op de lijst is bekend. Koning David bijvoorbeeld pleegde overspel. Ze opnemen in de stamboom van Jezus en in de geschiedenis van de menswording van God, toont aan dat God allen laat deelnemen aan zijn heilsplan ongeacht of iemand man of vrouw, een rechtvaardige of zondaar is, zelfs ongeacht hun verleden.

In een tijd waar etnisch en religieus fanatisme toeneemt en onverdraagzaamheid zich over heel de wereld verspreidt, kunnen christenen de grote mensenfamilie een dienst bewijzen door samen te getuigen van Gods universele liefde en door met de psalmist te verkondigen dat «de Heer voor allen goed en barmhartig is».

**Kom op voor de zwakke
verdedig de wees.**

Gebed

Enige God, Vader, Zoon en Geest,
wij loven U omdat heel uw schepping verwijst naar uw heerlijkheid.

Schenk ons een open hart
om allen die uitgesloten worden te omarmen.

Help ons groeien in liefde,
door alle vooroordelen en ongerechtigheid van ons af te schudden.

Verleen ons de genade om het unieke in iedere persoon te respecteren,
zodat we midden onze diversiteit eenheid mogen ervaren.

Dit vragen wij U door uw zeer heilige naam. Amen.

(II) Samenwerking tussen de protestantse Kerken en de katholieke Kerk.

De Persekutuan Gereja-gereja di Indonesia (PGI), of de Gemeenschap van Kerken van Indonesië is de organisatie van de protestantse Kerken van Indonesië die in 1950 ontstond om de Kerken van het land te verenigen. Van katholieke kant werd in de jaren twintig van de vorige eeuw de katholieke bisschoppenconferentie van Indonesië opgericht. Sinds 1987 heet ze *Konferensi Waligereja Indonesia* (KWI).

Sinds vele jaren werken PGI en KWI nauw samen rond gemeenschappelijke aandachtspunten. Sinds 1980 publiceren ze een gemeenschappelijke kerstboodschap die voornamelijk nationale problemen aankaart in het licht van de geboorteverhalen uit het Evangelie. Ze publiceren ook gemeenschappelijke verklaringen over de invoering van godsdienstvrijheid voor alle burgers en over actuele maatschappelijke problemen die de gerechtigheid en het algemeen welzijn van de bevolking bedreigen.

De Kerken van Indonesië vinden het belangrijk om goede relaties uit te bouwen met de vertegenwoordigers van de andere religies. Het land erkent zes officiële religies: de islam, het protestantisme, het katholicisme, het boeddhisme, het hindoeïsme en het confucianisme. De verantwoordelijken van deze religies komen geregeld samen om belangrijke problemen te bespreken en om gemeenschappelijke verklaringen over een specifiek onderwerp te publiceren. Op lokaal vlak zijn vele gemeenschappen en parochies verbonden aan PGI en KWI, actief betrokken bij de interreligieuze dialoog en concrete maatschappelijke acties.

Wees tevreden met wat u hebt

Lezingen

Hebreeën 13,1-5 Leef niet alleen voor geld

Matteüs 6,25-34 Zoek eerst het Rijk Gods en zijn gerechtigheid

Overweging

De schrijver van de brief aan de Hebreeën waarschuwt tegen een overdreven liefde voor geld en materiële goederen. Omdat mensen vaak steeds meer willen bezitten, plaatst de auteur de goddelijke voorzienigheid in de kijker en verzekert hij ons dat God zijn schepping nooit in de steek laat. Door de aarde, de rivieren en de zeeën vruchtbaar te maken, zorgde Gods goedheid ervoor dat er ruim voldoende voedsel en fris water voor alle levende wezens is. Toch worden de basisbehoeften van vele mensen niet vervuld. Menselijke zwakte en hebzucht leiden vaak tot corruptie, ongerechtigheid, armoede en honger. Steeds weer worden we bekoord om geld, voedsel en natuurlijke rijkdommen alleen voor onszelf, onze natie of etnische bevolkingsgroep te verzamelen en te sparen, in plaats van ze met anderen te delen.

Maar Jezus leert ons om ons niet in de eerste plaats bezorgd te maken over materiële zaken. Wij moeten eerst het Rijk Gods zoeken in de zekerheid dat onze hemelse Vader ons zal voorzien van wat we werkelijk nodig hebben. De voorbije jaren hebben verschillende Kerken, stichtingen en lokale gemeenschappen, andere Kerken en gemeenschappen op financieel, menselijk en educatief vlak geholpen. Door dit eenvoudig en concreet voorbeeld van wederzijdse liefde laten ze zien dat de eenheid onder christenen een gave van God aan zijn Kerk is. Door eenvoudiger te leven, door niet steeds meer te willen verdienen dan wat we nodig hebben, door geen middelen te verzamelen voor de toekomst, kunnen we onze aarde, ons gemeenschappelijk huis, rechtvaardiger maken.

**God, Onze Vader, U kroont uw
schepping met gerechtigheid**

Gebed

Liefdevolle God,
wij danken U voor uw milde gaven.

Schenk ons de genade om uw zegeningen
in alle eenvoud en nederige dankbaarheid te aanvaarden.

Geef dat wij kunnen delen met mensen in nood
om de verbondenheid in liefde te mogen ervaren
als een geschenk van U,
onze Drie-ene God
die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Om aan armen de Blijde Boodschap te brengen

Lezingen

Amos 8,4-8 *Hun daden zal ik nooit vergeten*

Lucas 4,16-21 *Om aan armen de goede boodschap te brengen.*

Overweging

God hoort het geween van de slachtoffers van onrecht. Hij laat mensen die gebukt gaan onder uitbuiting en mishandeling nooit in de steek. We leven in een geglobaliseerde wereld waar discriminatie, uitbuiting en onrecht hoogtij vieren. De kloof tussen arm en rijk wordt groter. Het economisch succes bepaalt de relaties tussen mensen, volkeren en sociale groepen. Economische problemen veroorzaken dikwijls spanningen en conflicten. Als gerechtigheid ontbreekt, is vreedol samenleven moeilijk.

Als christenen delen we, door ons gemeenschappelijk doopsel, in de profetische zending van Jezus om de Blijde Boodschap in woord en daad aan armen en zwakken te verkondigen. Onze waardigheid als christen roept ons op om zo te spreken en te handelen dat de woorden van de boekrol van de profeet Jesaja, verkondigd door Jezus van Nazareth, dagelijks in vervulling gaan bij de mensen rondom ons.

**Samen werken
aan gerechtigheid.**

Gebed

God onze Vader,
vergeef ons onze heerszucht
en bevrijd ons van de bekoring anderen te onderdrukken.

Laat uw Geest van verbondenheid ons helpen
om solidair te zijn met onze medemens.

Beziel ons opdat wij samen met uw Zoon Jezus,
uw belofte om armen en onderdrukten te bevrijden,
waar zouden maken.

Wij vragen het U, in Jezus' naam. Amen.

De Heer van de machten, is zijn naam

Lezingen

Jeremia 10,12-16 De Heer van de machten, is zijn naam

Marcus 16,14-15 Trek heel de wereld door om aan elk schepsel de goede boodschap te verkondigen

Overweging

Gods wonderbaarlijke macht en grootheid worden zichtbaar in en door heel zijn schepping: «Zijn naam is: de Heer van de machten».

Vandaag worden we geconfronteerd met een ernstige wereldwijde ecologische crisis, die het voortbestaan van de natuur bedreigt. Hebzucht dreef mensen ertoe om de schepping mateloos uit te buiten. Vanwege de vooruitgang worden bossen gekapt. De vervuiling bezoedelt de aarde, de lucht, de rivieren en de zeeën. Landbouw wordt hierdoor onmogelijk. Schoon water wordt onvindbaar en vele dieren sterven. Na zijn verrijzenis gaf Jezus zijn leerlingen de opdracht de Blijde Boodschap «aan heel de schepping» te verkondigen. God wil alles nieuw maken, niets wordt daarvan uitgesloten. Onze neiging om de schepping uit te buiten, dienen we om te buigen tot een houding die de schepping naar waarde schat en ons met haar verzoent.

Actiegroepen van verschillende religies sporen christenen aan om als Kerken verantwoordelijkheid op te nemen voor het milieu en de uitbuiting van de aarde tegen te gaan. Zo kunnen christenen in eenheid getuigen van hun Schepper, want «Hij is de schepper van het heelal». Wanneer we samen met andere christenen ons gemeenschappelijk huis verdedigen, is dit niet zomaar actie voeren, maar de vervulling van het gebod van de Heer om de Blijde Boodschap van Gods liefde die geneest en herstelt, aan heel de schepping te verkondigen.

Maak ons tot bewerkers van uw gerechtigheid en vrede.

Gebed

Liefdevolle God,
alles is ontstaan door uw Woord.

We danken U voor het universum
dat ons uw heerlijkheid, schoonheid en goedheid openbaart.

Schenk ons de wijsheid om behoedzaam met de aarde om te gaan
en om samen de profeten van de Blijde Boodschap aan heel de schepping, te zijn. Amen.

(III) Het Globaal Christelijk Forum van Indonesië

Door hun deelname aan de bijeenkomst van het Globaal Christelijk Forum (GCF) in Kenia, in 2007, voelden de Indonesische deelnemers zich aangesproken om de reeds bestaande samenwerking tussen de verschillende christelijke tradities in hun land te versterken. In 2011 vond de tweede bijeenkomst van het GCF plaats in Manado in Indonesië. Tijdens dit gebeuren richtten de christelijke leiders, die verschillende Indonesische tradities vertegenwoordigden, het Forum Umat Kristen Indonesia (FUKRI), het Indonesisch Christelijke Forum op. Daartoe behoren de Indonesische Gemeenschap van Kerken (PGI), de Indonesische katholieke bisschoppenconferentie (KWIO), de Indonesische Gemeenschap van evangelische Kerken en instellingen (PGLII), de Indonesische Gemeenschap van pinksterkerken (PGPI), de Indonesische Gemeenschap van baptistische Kerken, het Leger des Heils, de adventisten van de Zevende dag en de orthodoxe Kerk. Ze komen regelmatig maandelijks bijeen. Hoewel deze leden elkaar in eerste instantie alleen maar ontmoetten om hun verbondenheid te versterken, zijn deze ontmoetingen in de loop der jaren uitgroeid tot bijeenkomsten waarin ze de plaats van de christenen in de steeds veranderende en pluralistische Indonesische samenleving bespreken.

Vrouw, groot is uw vertrouwen

Lezingen

1 Samuel 1,13-17 *Beschouw uw dienares niet als een minderwaardige vrouw*
 Matteüs 15,21-28 *Vrouw, groot is uw vertrouwen!*

Overweging

Tot op vandaag gaat het achterstellen en uitsluiten van vrouwen door. Zelfs binnen onze Kerken bestaan er culturen die vrouwen minderwaardig achten. Rekening houdend met hun eigen tekorten, zijn christenen steeds meer in staat om de gruwelijke geweldplegingen op vrouwen en kinderen, die meedogenloos uit hun huizen verjaagd worden en in handen van mensensmokkelaars terechtkomen, onder ogen te zien. Evenals arbeidsmigranten worden ze gediscrimineerd en van de meest fundamentele mensenrechten beroofd.

Als christenen oprecht samenkomen om te bidden, de Schriften te bestuderen en naar Gods Woord te luisteren, zullen ze inzien dat God ook vandaag spreekt door de schreeuw van de meest misbruikte mensen in onze samenleving. Door samen deze goddelijke roep te beluisteren, komen christenen tot gemeenschappelijke acties tegen mensenhandel en andere wantoestanden.

**Moge deze wereld een thuis
 van gerechtigheid en vrede zijn!**

Gebed

Liefdevolle God,
 U bent de bron van de menselijke waardigheid.

Door uw genade en macht, vonden de woorden van de Kananese vrouw gehoor bij Jezus en genas Hij haar dochter.

Schenk ons de moed om ons te verzetten tegen elke vorm van geweld op vrouwen. Geef dat we de gaven van de Geest, aan vrouwen geschonken tot opbouw van de Kerk, met open handen aanvaarden.

Wij vragen het U door Jezus Christus, onze Heer, die leeft en heerst met U en de Heilige Geest, nu en tot in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De Heer is mijn licht en mijn heil

Lezingen

Psalm 27,1-4   *De Heer is mijn licht en mijn heil*
Johannes 8,12-20   *Ik ben het licht van de wereld*

Overweging

Tijdens de acht dagen van deze gebedsweek voor de eenheid van de christenen, bekeken we elke dag een hartverscheurende realiteit in onze wereld: hebzucht, geweld, uitsluiting, misbruik, armoede, vervuiling, honger en mensenhandel. Voor ons zijn dit uitdagingen waar alle christenen mee te maken hebben. We erkennen en belijden dat sommige van deze zonden ook het leven binnen onze Kerken besmet hebben waardoor onze eenheid ondermijnd en ons getuigenis aan de wereld afgezwakt werd. Tegelijkertijd zien we ook veelbelovende initiatieven waar we samen getuigen van onze eenheid in Christus.

Dag na dag, jaar na jaar, en vooral tijdens deze gebedsweek voor de eenheid, komen christenen bijeen om samen te bidden, hun gemeenschappelijke geloof te belijden, de stem van God in de Schriften te beluisteren en met elkaar te bidden voor de eenheid van het lichaam van Christus. Daardoor erkennen ze dat de Heilige Drie-eenheid de bron van alle eenheid is en dat Jezus het licht van de wereld is. Hij belooft het levenslicht aan wie Hem volgen. De vele vormen van onrecht in de wereld maken hen vaak bedroefd en boos, maar ze verliezen de hoop niet, ze komen in actie omdat de Heer hun licht, redding en schuilplaats is.

**Jezus Christus, uw kruis
schenkt ons nieuw leven en
brengt ons gerechtigheid.**

Gebed

God onze steun en toeverlaat,
 wij loven U voor uw welwillende liefde,
 voor uw nabijheid in tijden van beproeving
 voor uw licht dat ons op donkere momenten tegemoetkomt.

Maak ons leven
 tot een zegen voor anderen.

Help ons de eenheid in verscheidenheid te beleven
 als een getuigenis van onze verbondenheid met U,
 U die bent Vader, Zoon en Heilige Geest,
 Één God, nu en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

VOORSTEL VOOR HET VERLOOP VAN EEN OECUMENISCHE VIERING

P Voorganger   **A** Allen   **L** Lector

Openingsgebed

P Bidden we tot de drie-ene God:
God, onze Vader, U kroont uw schepping met gerechtigheid en barmhartigheid.

A **Wij komen U loven en danken**

P Jezus Christus, uw kruis schenkt ons nieuw leven en brengt gerechtigheid.

A **Wij komen U loven en danken**

P Heilige Geest, U inspireert ons om anderen recht te doen.

A **Wij komen U loven en danken**

P De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God onze Vader en de
gemeenschap van de Heilige Geest zij met u allen.

A En met uw geest

Openingslied

Verwelkoming

P Als leden van verschillende christelijke gemeenschappen zijn we hier samen om te bidden voor de eenheid. Het thema van deze gebedsweek voor de eenheid van de christenen, werd dit jaar gekozen door de Kerken van Indonesië: «Zoek het recht, niets dan het recht». Het is een dringende oproep, zeker omdat er nog zoveel conflicten mensen en volkeren uiteen drijven. In dit gezamenlijk gebedsmoment horen we als leden van het Lichaam van Christus, opnieuw de oproep om te streven naar gerechtigheid en om zelf integer te zijn. Onze eenheid in Christus geeft ons kracht om deel te nemen aan de strijd tegen onrecht en om de menselijke waardigheid te bevorderen.

Loflied

Schuldbelijdenis

P Dierbare zusters en broeders, belijden we voor de Heer dat we gezondigd hebben en vragen we Hem om vergeving zodat ons gebed Hem welgevallig is.

L1 Barmhartige God, U hebt ons gekozen om als herders voor uw kudde te zorgen. Uw Zoon Jezus spoorde ons aan om anderen recht te doen. Maar we beseffen dat we in

de uitoefening van ons ambt, degenen die U ons hebt toevertrouwd, onrecht doen: als wij mensen uit onze eigen kring of met een hoger aanzien voortrekken; als wij vreemdelingen, armen en noodlijdenden in onze samenleving geen blik waardig gunnen;

als we bang zijn om de onderdrukten te verdedigen,

als wij de kerkelijke inkomsten misbruiken.

Door dat alles hebben mensen zich afgekeerd van uw Kerk.

Heer, ontferm U.

A **Heer, ontferm U.**

L2 Liefdevolle God, U hebt ons als uw kudde verzameld. Uw Zoon Jezus spoorde ons aan om elkaar te beminnen als teken dat we zijn leerlingen zijn. Wij erkennen dat we zijn gebod van liefde verwaarloosd hebben:

door leden van andere Kerken als rivalen te zien

door vijandig te staan tegenover elkaar en niet gauw te vergeven

door bekommerd te zijn om onze persoonlijke belangen en geen aandacht te besteden aan de noden van onze zusters en broers

door mensen die onze levensvisie niet deelden uit te sluiten.

Door dat alles zijn de scheidingsmuren tussen ons alleen maar breder geworden.

Heer, ontferm U.

A **Heer, ontferm U.**

L3 Liefdevolle God, U spoorde ons aan om van ons gemeenschappelijk huis een plaats van gerechtigheid voor iedereen te maken. In uw liefdevolle mildheid laat U het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Door Jezus leert U ons lief te hebben zonder onderscheid. Wij belijden dat we dit onderricht verwaarloosd hebben:

door onze naaste niet te respecteren

door leugens te verspreiden via de sociale media

door de harmonie tussen mensen te verstoren.

Door dit alles dreigt onze wereld te veranderen in een dor land dat niet langer de gerechtigheid voor heel de schepping behartigt.

A **Heer, ontferm U.**

P Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.

A Amen

Hymne/Lied/Meditatieve muziek

Verkondiging van het Woord van God

Eerste lezing: Deuteronomium 16,11-20

Antwoordpsalm: Ps 82,1-8

Refrein: **Verhef U, God, spreek recht op aarde.**

Zie God verschijnt in de raad van de vorsten,
Hij daagt de machthebbers voor zijn gerecht.
«Hoelang nog oordeelt gij onrechtvaardig
en trekt gij partij voor het kwaad?

Refrein: **Verhef U, God, spreek recht op aarde.**

Komt op voor de zwakke, verdedigt de wees,
doet recht aan geringen en armen, bevrijdt de verdrukte en helpt de misdeelde,
ontrukkt hem aan de hardvochtige hand.»

Refrein: **Verhef U, God, spreek recht op aarde.**

Maar ongevoelig en zonder begrip
vervolgen zij hun duistere wegen
en werpen de grondslag der aarde omver.

Refrein: **Verhef U, God, spreek recht op aarde.**

«Ik heb u tot godheden aangesteld,
tot zonen gemaakt van de Allerhoogste.
Maar sterven zult ge als iedere mens,
gij valt zoals koningen vallen.»

Refrein: **Verhef U, God, spreek recht op aarde.**

Tweede lezing: Romeinen 12,1-13 **Alleluia**

Evangelielezing: Lucas 4,14-21 **Alleluia**

Homilie

Engagement voor gerechtigheid, barmhartigheid en eenheid

- P** Jezus Christus bidt voor de eenheid van zijn leerlingen.
Het offer van zijn leven is gerechtigheid voor de wereld.
- L1** Als leden van het lichaam van Christus, zijn we geroepen om samen zijn wegen te bewandelen.
- L2** Laten we zijn oproep ter harte nemen.
- A** **Heilige Geest, laat ons dit samen volbrengen.**
- L1** Als leden van het lichaam van Christus, zijn we geroepen ons niet te laten vangen door geldzucht, en tevreden te zijn met wat we hebben.
- L2** Laten we de cirkel van hebzucht doorbreken en leven in eenvoud.
- A** **Heilige Geest, laat ons dit samen volbrengen.**
- L1** Als leden van het lichaam van Christus, zijn we geroepen om aan gevangenen en slachtoffers van geweld hun bevrijding aan te kondigen.
- L2** Laten wij hen helpen om waardig te kunnen leven.
- A** **Heilige Geest, laat ons dit samen volbrengen.**
- L1** Als leden van het lichaam van Christus, zijn we geroepen om vreemdelingen gastvrij te onthalen.
- L2** Laten we elkaar ondersteunen om hen te eren.
- A** **Heilige Geest, laat ons dit samen volbrengen.**
- L1** Als leden van het lichaam van Christus, zijn we geroepen om de Blijde Boodschap te verkondigen aan heel de schepping.
- L2** Laten we het leven en de schoonheid van Gods schepping beschermen.
- A** **Heilige Geest, laat ons dit samen volbrengen.**
- P** Om ons persoonlijk engagement om te werken aan gerechtigheid te concretiseren, wordt u uitgenodigd om op twee kaartjes uw persoonlijk voornemen neer te schrijven. Wij vragen u dat u één van de twee kaartjes bewaart en op uw kleding vastspeldt. Het andere zal opgehaald en als offerande aangeboden worden.

Offerande

P Wat de Heer van u verlangt: Hij wil niets anders dan dat u recht doet, dat u de trouw eerbiedigt en dat u nederig wandelt met uw God (Micha 6,8). Wij engageren ons tot concrete daden van gerechtigheid.

(De vooraf aangeduide personen verzamelen de tweede kaartjes en brengen ze in processie naar voren en leggen ze aan de voet van het kruis).

P Liefdevolle God, U toonde ons uw tedere zorg voor heel de schepping. Uw liefde inspireert ons om u onze voornemens aan te bieden. Wij willen gerechtigheid realiseren door anderen te beminnen met heel ons hart, ongeacht hun culturele, etnische of religieuze afkomst. Aanvaard onze offerande en maak ze tot een bijdrage aan de eenheid van uw Kerk. Wij vragen het U door uw Zoon Jezus Christus, die met U leeft, in de kracht van de Heilige Geest, één God voor de eeuwen der eeuwen.

A **Amen**

Vredeswens

De geloofsbelijdenis van Nicea

Voorbede

P Laten we ons gezamenlijk gebed voor de Kerk en voor de noden van heel de mensheid voor God brengen.

L Samen met de eilanden en de oceanen, aanbidden wij U God, Schepper van alle leven.

Samen met alle bergen en valleien, loven wij U God, redder van de wereld.

Samen met alle talen en landen, danken wij U God, trooster van lichaam en ziel.

Wij komen bij U met onze lasten en onze hoop.

Voor dit alles bidden wij U vandaag:

A **God, luister naar ons gebed en schenk ons uw liefde.**

L Wij bidden U voor hen die leven midden onrecht. Schenk ons moed om hun stem te laten horen en hun hoop te versterken.

Wij bidden U voor hen die volharden in het onrecht. Moge uw goedheid onze harten vervullen en ons maken tot bewerkers van vrijheid en vrede.

Wij bidden U voor alle instellingen en personen werkzaam in justitie. Laat ons recht

doen volgens uw woord.

Voor dit alles bidden wij U vandaag:

A **God, luister naar ons gebed en schenk ons uw liefde.**

L Wij bidden U voor de zichtbare eenheid van de Kerk.

Mogen wij, zoals Jezus voor ons gebeden heeft,

één zijn en samen werken aan de komst van het Rijk Gods.

Voor dit alles bidden wij U vandaag:

A **God, luister naar ons gebed en schenk ons uw liefde.**

L Wij danken U voor de vele kleuren, culturen en gewoonten die onze wereld verrijken.

Moge uw liefde eenheid brengen midden onze diversiteit.

Maak ons bekwaam om het leven te verdedigen en om van deze wereld een thuis van gerechtigheid en vrede voor heel de mensheid te maken.

Voor dit alles bidden wij U vandaag:

A **God luister naar ons gebed en schenk ons uw liefde.**

Het gebed van de Heer/ Onze Vader

Hymne/lied

Zending

P Bij het buitengaan zal u één van de kaartjes met een voornemen ontvangen. Wij nodigen u uit om te bidden voor het engagement dat op dit kaartje staat.

Zegen

P Moge God U met zijn liefde omringen en zijn goedheid over u uitstorten. Moge God uw moed aanwakkeren en U omvormen tot bewerkers van zijn gerechtigheid en vrede.

Moge God U nederigheid schenken en U doen volharden in het bewaren van de eenheid.

A **Amen !**

OECUMENISCHE VIERINGEN IN BELGIË

BRUSSEL: **Donderdag 24 januari 2019**
in de Koninklijke Sint Mariakerk, Koningslaan 1030 om 19u00.
Opening deuren vanaf 18u om de tentoonstelling « Dat allen één
moge zijn » te ontdekken. Deze gebedswake, georganiseerd door
het Interkerkelijk Comité van Brussel, is dit jaar voorbereid door de
Katholieke Kerk.

GENT: a) **Zaterdag 19 januari 2019 - 18u**
Orthodoxe vespers in het teken van de oecumene
in de Orthodoxe Kerk H. Apostel Andreas, Sophie van Akenstraat 56,
9000 Gent
b) **Zondag 20 januari 2019 - 17u**
Oecumenische gebedsdienst
in Gent-centrum

BRUGGE: **Zondag 20 januari 2019 - 16u**
Oecumenische verspersdienst
in de St-Salvatorus Kathedraal

ANTWERPEN: **Zondag 20 januari 2019 - 15u**
Liturgische dienst (door anglicaanse ploeg)
in de St-Bonifatiuskerk - Gretastraat

MECHELEN: **Woensdag 23 januari 2019 - 19u30**
Oecumenische Gebedswake
in de kapel Ter Hert Tivolistraat Mechelen

De andere oecumenische activiteiten die hier niet vermeld staan zal u terugvinden op onze
website www.c-i-b.be zodra ze gekend zijn,

OECUMENISCHE TIJDSCHRIFTEN

- **"Ikoumene"** Antwerpse Raad van Kerken: abonnementen michelfranzen@outlook.com
IBAN BE 92 7895 0926 0223; 10 Euro.
- **"Nouvelles oecuméniques"**: alleen beschikbaar op internet.
- **"Irenikon"**
driemaandelijks tijdschrift geleid door de benediktijner gemeenschap van Chevetogne.
Redactie en administratie: Irenikon,
Monastère Bénédictin, rue du Monastère, 65, B 5590 Chevetogne
Iban: Be 66 3465 0543 Jaarabonnement : 53 €
- **"Unité des chrétiens"**:
driemaandelijks tijdschrift van vorming en informatie.
abonnement: UDC: 14 rue Assas, F. 75006. Tel. ; 0331 44 39 48 abonnement: 28 Euros
IBAN FR 76 3006 6100 4100 0105 6260 833
BIC : CMCIFRPP

REPERTORIUM VAN DE CHRISTELIJKE KERKEN EN GEMEENSCHAPPEN IN BRUSSEL

Dit repertorium is verkrijgbaar bij de Raad van het Interkerkelijk Comité van Brussel
(IBAN BE02 0001 78400528) of bij "Brussel onthaal" porte ouverte: BE20 0000 9509 4756)
aan de prijs van 6 € + 3 € voor de verzendingskosten.

VERDEELCENTRA

Interkerkelijk Comité voor Brussel

Adolph Maxlaan 55/1, 1000 Brussel – Tel. 02 736 42 86

E-mail contact@c-i-b.be – Web: www.c-i-b.be

IBAN: BE02 0001 0528 7840 (BIC: BPOT BE B1)

Secretariaat van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Brognezstraat 44, 1070 Brussel – Tel. 02 511 44 71 – Fax 02 510 61 74

Grieks Orthodox Aartsbisdom van België van het Oecumenisch Patriarchaat van Constantinopel

Charbolaan 71, 1030 Brussel – Tel 02 736 52 78 – Fax 02 735 32 64

The Anglican Pro-Cathedral of the Holy Trinity

Kapitein Crespelstraat 29, 1050 Brussel – Tel. 02 511 71 83 – Fax 02 511 10 28

Brussel Onthaal – Open Deur

Taborastraat 6, 1000 Brussel – Tel. 02 511 81 78 – Fax 02 502 76 96

Liturgische Centra Vlaanderen

Brussel, Guimard-Shop

Guimardstraat 1 – 1040 Brussel – Tel. 02.507.05.72 – info@guimard-shop.be

Brussel, CDD

Vlasfabriekstraat 14, bus 40, 1060 Brussel Tel. 02.533.29.40 – cdd@catho-bruxelles.be

Mechelen, De Peerle

Varkensstraat 6 – 2800 Mechelen Tel. 015 29 84 62 – depeerle@telenet.be

Antwerpen, De Drie Leliën

Nationalestraat151, 2000 Antwerpen – Tel. 03 231 03 39

Gent, Pascali

Onze-Lieve-Vrouwdreef 8 – 9041 Oostakker – Tel. 09 223 40 30 – pascali@kerknet.be

Hasselt, PIC

Tulpinstraat 75 – 3500 Hasselt – Tel. 011 24 90 10 – pic@bisdomhasselt.be

Brugge, De Talentade

Bosdreef 5 – 8820 Torhout- Tel.: 050 74 56 42 – info@detalentade.be